

Рад је настао као одговор на рефлексiju наше досадашње праксе. Саморефлексijом претходног пројекта учили смо да нам је сарадња са породицом била недовољно присутна . Ово нас је подстакло на преиспитивање наше праксе. Схватиле смо да кроз већу отвореност и видљивост можемо градити квалитетније односе. Направиле смо план којим бисмо мотивисали родитеље на сарадњу.

Фотографија има незамењиву улогу у документовању, јер нам помаже да веродостојно забележимо процес игре, заједничког учешћа деце, истраживања, интеракције... Управо је она била мост између нас и родитеља.

Промишљале смо о избору фотографија и себи постављале питања која је заправо порука коју ми шаљемо родитељима? Дневно направимо и превише фотографија, али колико размишљамо о њиховој смислености? Који процеси су на њој видљиви? Да ли имају сазнајни карактер, приказују ли емоције деце, њихову интеракцију, истраживање, иницијативу деце, учешће? Због чега сматрамо да је та фотографија важна? Да ли себе стављамо у службу фотографа или документатора програма? Све су то питања о којима смо промишљали пре употребе фотографије као документа.

Мењајући досадашњу праксу, у којој смо са родитељима информације делили путем почетног и обавештајног паноа, формирале смо вибер заједницу. То је био први корак ка заједничком учешћу. Кроз фотографије и видео записе родитељима смо приближили дешавања у групи. Следећи корак био је позив да се активно прикључе нашем пројекту. Уз колаж фотографија који смо им проследили, који је био и једна врста упутства и имао циљ да их оснажимо и подржимо, позвали смо их да код куће направе звечке и да буду слободни да фотографијом поделе те тренутке са нама. Већ првог дана фотографију су послали родитељи детета које одређени период не борави у групи, што је нама помогло да увидимо значај овакве врсте комуникације. Након тога, подстакнути фотографијом коју је мајка послала, низале су се фотографије учешћа друге деце и њихове породице. Уз уважавање њиховог времена, не давајући рокове и подстицајним коментарима након сваке преспеле фотографије пружили смо подршку и другим родитељима да се укључе.

Продукте као и израђене фотографије самог процеса деца су изложила у заједничком

простору вртића. Самим избором простора омогућили смо и деци из других група да се укључе у наш пројекат.

Следећи корак био је мењање почетног паноя. Панео је постао доста конкретнији и интерактивнији. Такође, одлучиле смо да сваки позив на учешће, ставимо и на вибер заједници, и на тај начин уважимо специфичне потребе породице да пронађу време и да промисле о позивима и њиховом доприносу. Овај начин комуникације резултирао је већем интересовању за све што се дешавало у групи као и њиховим присуством у самој групи.

Фотографије као начин документовања дечијег делања, односа са другом децом, ситуација истраживања постају и део дечијег портфолија. Преиспитујући шта све видимо на фотографијама уочавамо дечијег диспозиције (радозналост, одговорност, истрајност, сарадњу). Истражујући начине како да ове диспозиције даље подржимо код деце прилагођавамо постојеће листе у вртићу „Види ме- ја растем“ и на тај начин правимо наше приче за учење. Приликом одабира фотографија којим ћемо приказати диспозиције постављамо себи питања: Како фотографија подржава дечије компетенције? Шта на њој може да уочи дете? Каква му је слика о себи када види своје компетенције? На који начин ми подржавамо дечије компетенције? Овако подржавамо и оснажујемо дете да гради слику о себи. У цео овај процес укључујемо и родитеље. Предлажемо им да фотографијом бележе ситуације у којима њихова деца праве неке искорак- везано за нова интересовања, истраживање материјала, учења нових вештина, односа са другом децом... опишу ситуацију и дају предлог на који начин подржати дете да учврсти нове вештине, интересовања, знања... Идеја је да те информације делимо са родитељима, свакако у индивидуалној комуникацији, и да нам даље оне помогну у заједничкој подршци деце и њиховој добробити као и учвршћивању односа са породицом. Настављамо да истражујемо фотографију и на које све начине је можемо употребити у пракси.

Закључак

Фотографија је моћан алат у документовању развоја деце на јасленом узрасту. Омогућава да забележимо све важне ситуације дечијег истраживања, учешћа и повезивања са другима и да даље изналасимо нове начине подршке детету и његове добробити. Омогућава

рефлексију досадашњег рада, мотивацију и подстицај за промену досадашње праксе. Кроз већу видљивост и отвореност, путем фотографија подстакли смо квалитетну, континуирану сарадњу са породицом, градили поверење и повезаност свих учесника реалног програма.

Кључне речи: рефлексија, фотографија, породица, сарадња.